

Portal Województwa Lubuskiego

Działania na pograniczu łączą. Euroregion Pro Europa Viadrina to most współpracy

Kategoria - Współpraca zagraniczna

Data publikacji -12 grudnia 2023 godz. 14:29

- Powinniśmy tak patrzeć na świat, żeby nie szukać wrogów tam, gdzie mamy przyjaciół - marszałek Marcin Jabłoński na jubileuszu Euroregionu Pro Europa Viadrina zacytował słowa premiera Donalda Tuska.

Uroczystość odbyła się we wtorek 12 grudnia 2023 r. w Filharmonii Gorzowskiej. Jubileusz 30-lecia Euroregionu Pro Europa Viadrina stanowił doskonałą okazję do podsumowania osiągnięć, współpracy oraz prezentacji planów i przyszłych wyzwań.

- Mądrzy mieszkańcy pogranicza porozumieli się ze sobą i śmiało patrząc w przyszłość zaczęli robić rzeczy przełomowe. Przez te 30 lat robili rzeczy, które kojarzą mi się ze słowem most – powiedział **Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński**, który osobiście uczestniczył w tworzeniu Euroregionu. - Ten jubileusz to dla mnie także podróż sentymentalna. Czas szybko płynie, wówczas zaczynałem pracę w Słubicach jako osoba odpowiedzialna za współpracę międzynarodową, a przede wszystkim polsko-niemiecką. Mówimy o długiej już 30-letniej historii, a ja chciałbym nawiązać do czegoś, co się wydarzyło i dzieje się dzisiaj, a o czym usłyszałem jadąc tu. Dziś w Polsce dokonują się ważne rzeczy, trwa debata nad powołaniem nowego rządu. Jadąc tutaj słuchałem expose nowego premiera Donalda Tuska, który powiedział, że powinniśmy tak patrzeć na świat, żeby nie szukać wrogów tam, gdzie mamy przyjaciół. Mam poczucie dumy, że przez te 30 lat my wszyscy tak właśnie myśleliśmy i tak postępowaliśmy - podkreślił marszałek.

Działania na pograniczu to mosty między mieszkańcami pogranicza

- Cieszę się, że znalazłem się wówczas w gronie mądrych ludzi, którzy patrzyli śmiało w przyszłość i zdołali przewidzieć, że przyjdą zmiany w naszym świecie i trzeba się w nie włączyć. Improwizując i działając spontanicznie zaczęliśmy robić rzeczy wielkie, przełomowe. Wtedy trudno było sobie wyobrazić, że Polska za kilka lat będzie członkiem Unii Europejskiej, że będziemy realizować projekty za unijne euro – mówił marszałek Marcin Jabłoński. Zaznaczył, że wiele działań na pograniczu to różnego rodzaju mosty: między dziećmi, młodzieżą, osobami starszymi, przedsiębiorcami i wszystkimi mieszkańcami pogranicza.

- Dziękuję za te 30 lat wspólnych działań, przekazuję wyrazy szacunku i uznania. Życzę, abyśmy dalej kontynuowali naszą współpracę, abyśmy znaleźli nową formułę i pomyśleli, jak powinny zmieniać się Euroregiony wraz ze światem, aby mieć godne i właściwe miejsce tutaj na polsko-niemieckim pograniczu. Nie dajmy się odwieść od raz obranej drogi przez mosty prowadzące do Niemiec, do Polski. Niezależnie, czy pojawią się chmury w polityce zagranicznej, czy pojawią się na granicy tymczasowe kontrole. To wszystko minie. Niech żyje współpraca polsko-niemiecka, niech żyją Euroregiony! – życzył **Marcin Jabłoński**.

Trzy dekady współpracy

Jacek Wójcicki, Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu "Pro Europa Viadrina", przypomniał, że 21 grudnia 1993 r. w pałacu Rogi koło Gorzowa Wlkp. przewodniczący ówczesnych stowarzyszeń podpisali umowę o utworzeniu Euroregionu Pro Europa Viadrina. Wówczas linią dzielącą obie części Europy była Odra. Nazwa Euroregionu z łac. oznacza "do Europy przez Odrę". - Dziś z niezwykłą radością i dumą zwracamy się do państwa z okazji 30-letniej rocznicy powstania Euroregionu. To niezwykle wydarzenie symbolizujące współpracę, siłę i jedność. Gorzów Wlkp. jako serce tego Euroregionu ma zaszczyt być częścią jego historii. Minęły trzy dekady współpracy sąsiadów po obu stronach rzeki, budowy dosłownie i w przenośni „nowych ścieżek i dróg”. Sprawdziło się przysłowie: sąsiadów się nie wybiera - sąsiadów się ma i trzeba z nimi żyć jak

najlepiej. Dzięki Euroregionowi przekonaliśmy się, że nasz sąsiad jest pomocny, przyjacielski, że warto być z nim blisko. Myślę, że dziś nazwę Eureregionu można tłumaczyć już nieco inaczej: Dla Europy nad Odrą. Teraz Odra nie dzieli a łączy. Jesteśmy w jednej Europie i wspólnie działamy, aby żyło się tu jak najlepiej. Jako wódz Gorzowa cieszę mnie wszystkie inicjatywy Euroregionu, wspólne inwestycje, współpraca kulturalna, sportowa i międzyludzka – mówił **Jacek Wójcicki**.

Łączy nas wspólna historia, kultura i wyjątkowa przyroda

Rainer Schinkel, Przewodniczący Zarządu Mittlere Oder e.V. również nawiązał do historii powstania Euroregionu. – W tych burzliwych czasach ten proces charakteryzował się duchem optymizmu i intensywnej współpracy. Nasza nazwa wyraża związek z regionem. Gminy po obu stronach granicy utrzymują ze sobą dziesiątki partnerstw, a niezliczone inicjatywy są realizowane każdego roku na poziomie samorządów, organizacji pozarządowych i mieszkańców opierając się na historii i kulturze. Przyczyniają się one do tego, że nasz euroregion staje się coraz bardziej atrakcyjny i warto w nim żyć. Pierwsze nawiązane kontakty w ramach projektów przerodziły się w przyjaźnie.

- Jadąc dziś do Gorzowa widziałem Europejski Szlak Rowerowy, rzekę Odrę, Twierdzę Kostrzyn, Park Narodowy Ujście Warty, Muzeum Martyrologii w Słońsku, a w pięknym Gorzowie przekraczałem Wartę. Nasz region łączy wspólna historia, kultura i wyjątkowa przyroda. Utrzymanie współpracy wymaga osobistego zaangażowania, refleksji, słuchania i zrozumienia pozycji tej drugiej strony. Dziękuję za tę współpracę i świętujmy dzisiaj razem - mówił **Rainer Schinkel, Przewodniczący Zarządu Mittlere Oder e.V.**.

Im silniejsze powiązania na pograniczu, tym silniejsza UE

Martin Kremer, Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu podkreślał, że współpraca polsko-niemiecka ponad granicami stała się codziennością. Wskazywał, że wspólne inicjatywy pogranicza mają kluczowe znaczenie dla spójności europejskiej. - W obszarach przygranicznych styka się Europa. Czym silniejsze te powiązania, tym silniejsza jest Unia Europejska. Euroregion powstał 30 lat temu jako punkt łącznikowy, aby sprostać rozwojowi gospodarczemu i społecznemu na pograniczu. Dziś Euroregion zapewnia, że granica nie stanowi przeszkody dla lokalnej współpracy - dodał.

Głównym celem Euroregionu jest pogłębianie współpracy partnerskiej w celu wykorzystania transgranicznych potencjałów, który ma być realizowany poprzez cztery cele: wspieranie wspólnej tożsamości i myśli europejskiej, wspieranie turystycznych i gospodarczych czynników lokalizacji, wzmocnienie wspólnej infrastruktury i usług publicznych oraz wspieranie innowacyjności i edukacji.

Rolą Euroregionów jest koordynowanie i wspieranie współpracy przygranicznej w regionie, pomoc w nawiązywaniu i rozwoju nowych partnerstw polsko-niemieckich, reprezentowanie interesów gmin, pomaganie gminom w ich codziennej działalności, informowanie społeczności lokalnych o idei integracji europejskiej, realizacja funduszy pomocowych np. Programu Interreg.

Doświadczenie, integracja, rozwój

Podmiotem Euroregionu po stronie niemieckiej jest stowarzyszenie Mittlere Oder e.V. z siedzibą we Frankfurcie nad Odrą (zrzesza obecnie 15 członków), a po stronie polskiej Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina“ z siedzibą w Gorzowie (zrzesza 28 gmin i trzy powiaty). Przedstawiciele Euroregionu uczestniczą w pracach licznych gremiów, gdzie dzielą się doświadczeniem, m.in. w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej oraz Komitetu Monitorującego Program Współpracy INTERREG Brandenburgia – Polska.

Małe projekty - wielkie sprawy

Ważnym narzędziem działalności Euroregionów jest Fundusz Małych Projektów. W jego ramach zrealizowano kilkanaście tysięcy projektów, a jego celem jest wsparcie inicjatyw lokalnych (mikroprojektów) poprzez promowanie współpracy pomiędzy społecznościami po obydwu stronach granicy w celu wspólnej poprawy sfery kulturalnej, edukacyjnej, społecznej i gospodarczej.

Współpraca przynosi efekty w prawie wszystkich dziedzinach, np. nauka języka sąsiada, przewodniki językowe, projekty tandemowe dla służb policyjnych i ratunkowych, wspólne przedstawienia teatralne, muzyczne, imprezy i zawody sportowe, kultywowanie tradycji. Współpraca dotyczy nie tylko lokalnych władz i administracji, ale w dużej mierze różnych organizacji pozarządowych, takich jak kluby sportowe, organizacje młodzieżowe, szkoły, przedszkola, straże pożarne, wolontariat itp.